

Det fremgår af regeringsgrundlaget, Ansvar for Danmark, at der skal nedsættes en kommission for det gode børne- og ungdomsliv; *Trivselskommissionen*.

Baggrund

Børn og unge trives generelt godt i Danmark. De fleste har venner, indgår i fællesskaber både fysisk og digitalt og har et netværk, de kan dele gode såvel som dårlige oplevelser med. Dette giver tiltro til, at mange børn og unge er robuste nok til at håndtere de udfordringer, som livet bringer – både individuelt og i fællesskaber.

Desværre viser en række nyere undersøgelser, at mistrivsel blandt børn og unge er en voksende udfordring. Den stigende mistrivsel rammer børn og unge i alle samfundslag, men børn og unge med lav socioøkonomisk baggrund har større risiko for at mistrives. Det ses også, at der er 42.000 unge, som hverken er i job eller under uddannelse. Herudover oplever en større andel af piger end drenge at mistrives. Kriminalitet kan også være et tegn på mistrivsel.

Det skal vi reagere på. Som samfund har vi et ansvar for at skabe rammer, der understøtter et godt børne- og ungeliv.

Der findes i dag ikke et entydigt svar på, hvorfor flere børn og unge mistrives, eller hvordan udfordringen løses. Trivsel handler om, hvordan børn og unge har det set ud fra en lang række parametre, fx at være en del af meningsfulde fællesskaber, have nære relationer, at opleve glæde ved hverdagen, faglig trivsel, selvværd, fysisk- og mental sundhed mv. Dermed vil det kræve et tæt samarbejde og koordination på tværs af områder, hvis vi skal vende udviklingen.

Regeringen nedsætter derfor Trivselskommissionen, der skal komme med anbefalinger, der understøtter børn og unges trivsel, myndiggørelse og livsmod, herunder:

- *At alle børn og unge skal indgå i meningsfulde fællesskaber og have trygge relationer i hverdagen (tema 1)*
- *At alle børn og unge, der er i risiko for eller udviser tegn på mistrivsel, får den rette hjælp i tide (tema 2)*
- *At alle børn og unge har mod på livet og er robuste til at tackle de udfordringer, som livet bringer (tema 3)*
- *At alle børn og unge er trygge og kompetente i deres digitale liv og har en god balance mellem fysiske og virtuelle fællesskaber (tema 4)*

Kommissionens opgave

Kommissionen får overordnet til opgave at belyse trivselsudfordringerne og komme med anbefalinger til, hvordan mistrivsel og sårbarhed kan forebygges og afhjælpes, samt hvordan robusthed

og myndiggørelse kan styrkes. Kommissionen skal også se på indflydelsen fra sociale medier og andre større samfundstendenser.

Trivselsudfordringerne er jf. *baggrund* komplekse, og der eksisterer ikke en fælles forståelse af udfordringsbilledet. Af hensyn til kommissionens afrapportering og arbejdets tidsbegrænsning, er der behov for at fokusere kommissionens arbejde, jf. temaerne nedenfor og målgruppeafgrænsningen.

Kommissionens arbejde skal fokusere på den brede, almene gruppe af børn og unge mellem 0-25 år, men kommissionen kan genbesøge afgrænsningen af målgruppe bl.a. efter data- og vidensarbejdet og i relation til de enkelte temaer. Ved behov inddrages de mest udsatte børn og unges samt børn og unge med funktionsnedsættelsers perspektiv i arbejdet. Problemstillinger, som er specifikke for børn og unge, som modtager en del af de specialiserede tilbud, og som har behandlingskrævende mistrivsel eller som er diagnosticeret med en psykisk lidelse, vil ikke indgå i kommissionens arbejde. Der vil være fokus på indsatsen over for børn og unge med psykiske lidelser i en ny 10-årsplan for psykiatrien.

Kommissionen skal se på, hvordan man *fremmer* børn og unges generelle trivsel, *forebygger* mistrivsel samt bedst muligt *opsporer og støtter* børn og unge i særlig risiko for og med begyndende tegn på mistrivsel. Kommissionen skal have blik for evt. forskelle på køn, socioøkonomi og etnicitet i data, undersøgelser og anbefalinger.

Data- og vidensarbejde

Vi ved noget - men langt fra alt - om omfang, årsager og mulige løsninger til den stigende mistrivsel. Der er behov for at blive klogere på omfanget, de konkrete greb og mulige løsninger til at imødegå mistrivsel, hvilket forudsætter en vidensbaseret drøftelse af udfordringsbilledet. *Kommissionen skal* derfor som det første undersøge omfanget og konkludere på udfordringerne, der fører til børn og unges mistrivsel, med afsæt i data og viden. Kommissionens data- og vidensarbejde skal omfatte følgende:

- Opsummere og sammenholde eksisterende viden om børn og unges trivsel, herunder også hvilke samfundstendenser som kan have indflydelse.
- Gennemføre undersøgelser og analyser, der kan supplere den eksisterende viden i det omfang, det er relevant
- Identificere faktorer og virksomme indsatser, der fremmer eller hæmmer børn og unges trivsel og evne til at mestre livet
- Inddrage relevante data og erfaringer fra udlandet

Kommissionen skal i denne forbindelse:

- Komme med bud på tværgående begrebsforståelse
- Komme med faglige overvejelser om målingen af børn og unges trivsel
- Komme med faglige overvejelser om mulige årsager til stigende mistrivsel, herunder risikofaktorer, samt mulige faktorer, der fremmer trivsel, herunder fællesskaber

Temaer

Kommissionens arbejde skal koncentrere sig om nedenstående fire temaer, som går på tværs af arenaer i børn og unges liv, herunder familien, dagtilbud, skole og uddannelser, socialområdet,

arbejdsliv, fritidsjob, kultur- og foreningslivet, sundhedspleje samt sociale medier og andre digitale tjenester:

1. **Vi lever sammen: Fællesskaber og relationer.** En stigende gruppe af børn og unge føler sig ensomme og oplever at stå på kanten af eller uden for de fællesskaber, de møder i deres hverdag. *Kommissionen skal* derfor se på, hvordan der kan skabes grundlag for nære relationer og positive fællesskaber i alle børn og unges hverdag, hvor de kan blive set og få støtte, hvis de har det svært. Herunder hvordan børn og unge kan blive mødt af trygge og udviklende miljøer i deres dagligdag og fritid.
2. **Vi kan alle få brug for hjælp: Tidlig indsats og forebyggelse.** Tidlig opsporing og forebyggelse af mistriksel er helt centralt for, at børn og unge får den rette hjælp i tide og ikke oplever længerevarende mistriksel. *Kommissionen skal* derfor se på, hvordan børn og unges trivsel kan styrkes gennem strukturelle, tværfaglige indsatser. Herunder hvordan børn og unge, der har begyndende tegn på mistriksel, opspores tidligt og får den rette indsats og støtte.
3. **Vi kan godt: Livsmod og robusthed.** En del børn og unge føler sig presset af de krav og forventninger fra samfundet og sig selv, som de oplever i hverdagen. Det kan påvirke og udfordre deres selvopfattelse og bidrage til et stort fokus på selvoptimering, præstation og konkurrence i flere af livets arenaer samt et øget tempo i livet generelt. *Kommissionen skal* derfor se på, hvordan der kan skabes forudsætningerne for, at alle børn og unge kan udvikle en robusthed og en tro på egen formåen.
4. **Vi er online: Det gode digitale liv.** For langt de fleste børn og unge er sociale medier og andre digitale tjenester, herunder online-spil, blevet en del af hverdagslivet. Digitalt mediebrug kan styrke fællesskaber, men også medføre afhængighed, ensomhed, oplevelse af og frygt for krænkelse og påvirke bl.a. søvn, fysisk aktivitet og kropsovfattelse. *Kommissionen skal* se på, hvordan børn og unges digitale liv og tilstedeværelse på digitale platforme og sociale medier kan have betydning for deres trivsel og, hvordan børn og unges digitale dannelse, sikkerhed og tryghed kan styrkes.

Kommissionen kan desuden i lyset af det indledende data- og vidensarbejde bringe andre temaer i spil.

Anbefalinger

Kommissionen skal udarbejde en række anbefalinger, som afrapporteres løbende og temavist. Anbefalingerne kan rette sig mod det nationale, lokale og øvrige niveauer samt have en bredere samfundsmæssig karakter.

Organisering

Kommissionen skal lave inddragende og debatskabende aktiviteter for at bidrage til en velinformeret offentlig debat. Børn og unges stemmer vil indgå i disse aktiviteter gennem et repræsentativt børn- og ungepanel. Kommissionen skal også inddrage relevante eksperter, praktikere og interessenter på området.

Kommissionen består af en formand og ni medlemmer med bred viden om børn og unges trivsel. Kommissionen kan under hvert tema løbende inddrage yderligere eksperter, praktikere, organisationer og relevante aktører mv. Kommissionen sekretariatsbetjenes af et fælles sekretariat mellem Børne- og Undervisningsministeriet (delt formandskab), Kulturministeriet (delt formandskab) samt med deltagelse af Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Kommissionen skal afrapportere løbende inden for temaerne. Kommissionen ventes at afrapportere første gang i efteråret 2023. Arbejdet skal afsluttes ultimo 2024.

Økonomi

Kommissionen afleverer løbende sine anbefalinger og dertilhørende overvejelser omkring den mulige betydning for trivsel, udgiftsvurdering samt vurdering af muligt behov for regelændringer til regeringen. Kommissionen skal i sine anbefalinger have blik for proportionalitet mellem udgifter og forventet betydning for trivsel, og bør i tilfælde af omkostningstunge anbefalinger anviser om-prioriteringspotentialer, der kan understøtte en effektiv ressourceudnyttelse.